

FAKTA OM MATEN

Dörren till arbetslivet

SEPTEMBER
2026

Den svenska arbetsmarknaden står inför stora utmaningar. Arbetslösheten är hög och särskilt unga, utrikes födda och personer med begränsad arbetslivserfarenhet har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Samtidigt har många arbetsgivare svårt att hitta rätt kompetens. Att sänka trösklarna till arbete och skapa fler vägar in på arbetsmarknaden är därför en viktig uppgift.

Den tillfälligt sänkta arbetsgivaravgiften för unga just nu är ett steg i rätt riktning. Det första jobbet spelar en stor roll. Utöver den egna försörjningen ger det arbetslivserfarenhet, referenser och möjlighet att utveckla kunskaper och färdigheter som stärker individens ställning på arbetsmarknaden.

Här har dagligvaruhandeln en viktig betydelse. Branschen är en av Sveriges största privata arbetsgivare och sysselsätter cirka 110 000 personer över hela landet.¹ Med många arbetsplatser och en bred rekryteringsbas erbjuder dagligvaruhandeln arbetstillfällen för bland annat unga, utrikes födda och personer med begränsad tidigare arbetslivserfarenhet.

I ett läge med hög arbetslöshet blir denna roll särskilt betydelsefull. Dagligvaruhandeln skapar arbetstillfällen, erbjuder vägar in i arbetslivet och kan för många bli starten på en längre yrkeskarriär. **I denna Fakta om maten undersöks dagligvaruhandelns betydelse som jobbskapare och inkörsport till arbetsmarknaden.**

¹ SCB – Yrken i Sverige

Fakta om maten är en rapportserie som kortfattat belyser dagligvaruhandeln ur olika perspektiv. Varje rapport sätter fokus på en frågeställning och strävar efter att öka kunskapen om branschen. Rapporterna tas fram åt [Svensk Dagligvaruhandel](#) på uppdrag av [HUI Research](#) tillsammans med [Ek. Dr. Fredrik Bergström](#). Rapporterna går att ladda ner från [Svensk Dagligvaruhandels hemsida](#).

Arbetslösheten är en utmaning i Sverige

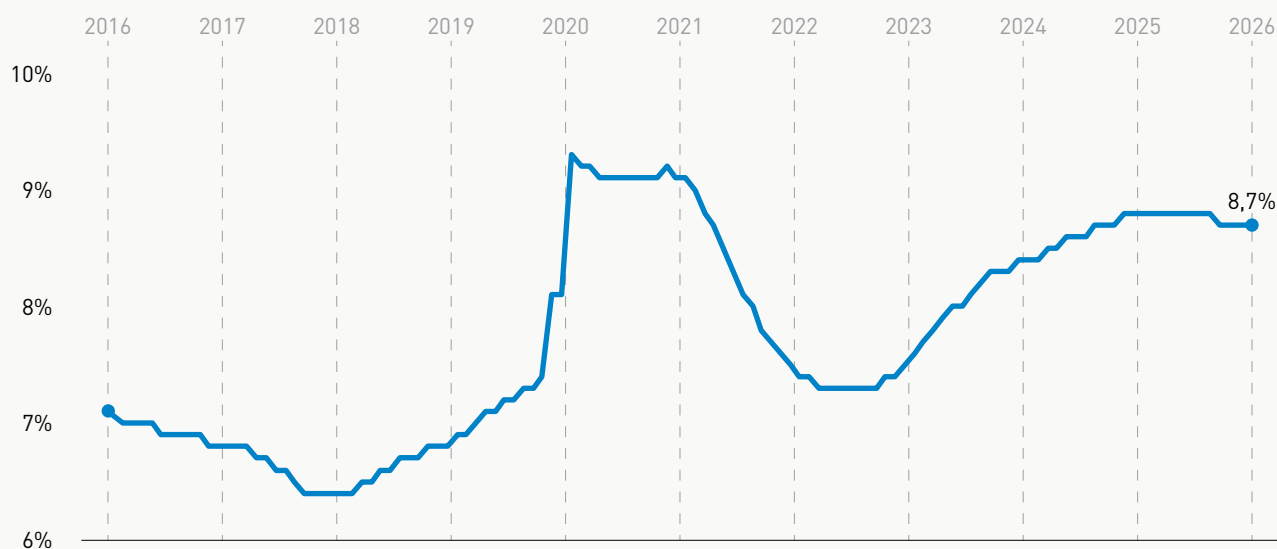
Den svenska arbetsmarknaden har under senare år präglats av en svagare konjunktur och en fortsatt hög arbetslöshet. I juni 2026 uppgick arbetslösheten till 8,7 procent. Att Sverige under en längre tid har haft en relativt hög arbetslöshet, även under perioder av ekonomisk återhämtning, tyder på att problemen inte enbart är konjunkturella, utan även strukturella.

Figur 1

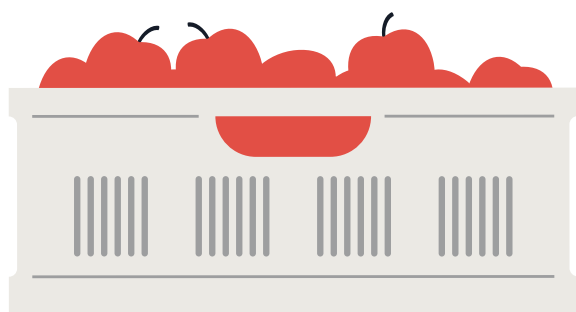
Arbetslösheten har ökat de senaste åren

Arbetslöshet i Sverige, procent av arbetskraften. Källa: SCB (AKU), säsongrensade och utjämnade data

Detta framgår också i ett europeiskt perspektiv. Som **Figur 2** visar ligger Sverige över EU-snittet, vilket understryker att arbetslösheten är hög både jämfört med tidigare svenska nivåer och i relation till många andra europeiska länder. Samtidigt är arbetslösheten inte jämnt fördelad över befolkningen.

Utmaningarna är särskilt stora för grupper som står längre från arbetsmarknaden. I synnerhet handlar det om unga och utrikes födda med begränsad arbetslivserfarenhet. För ungdomar uppgick arbetslösheten under 2025 till 24,3 procent, vilket kan jämföras med 8,7 procent för befolkningen i stort.² Detta innebär att nästan var fjärde person i åldern 15–24 år, som arbetade eller sökte arbete, saknade arbete. Det riskerar att försvåra ungas etablering och ge långvariga negativa effekter på både inkomster och framtida sysselsättning. Även om en del av arbetslösheten kan förklaras av studerande ungdomar som söker deltidsarbete ligger Sverige högre än EU:s genomsnitt.

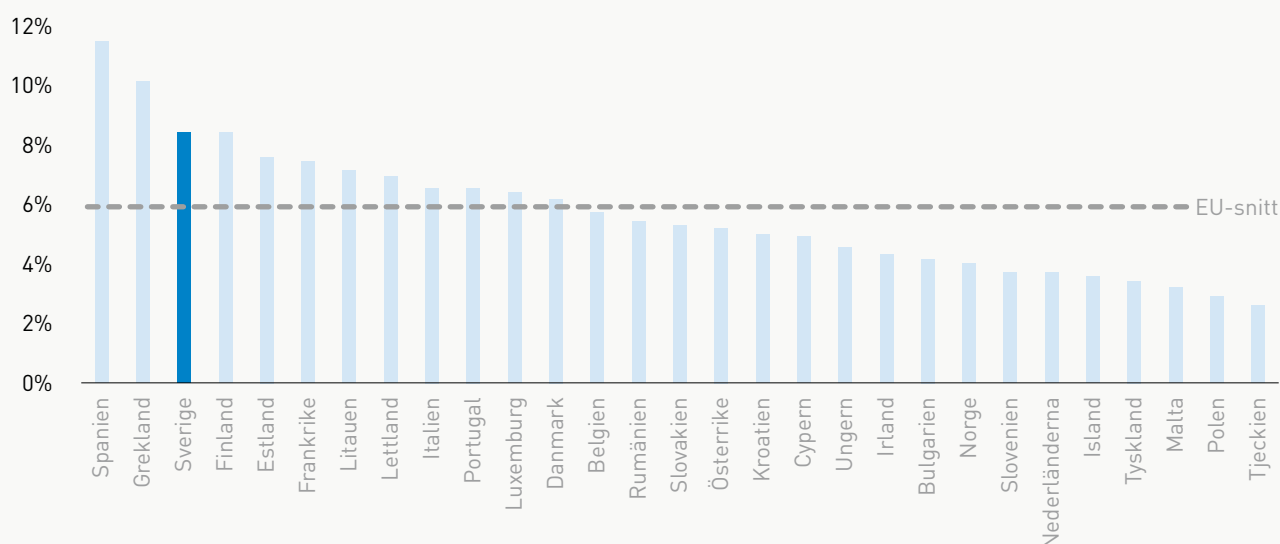
24,3%

Arbetslösheten för ungdomar
i Sverige under 2025.

Figur 2

Sveriges arbetslöshet är bland de högsta i EU

Procent av arbetskraften, 15-74 år. Källa: Labour Force Survey (LFS), Eurostat, 2024

² SCB – Ungdomsarbetslöshet i Sverige

Utrikes födda är även det en grupp som möter betydande utmaningar på arbetsmarknaden. **Figur 3** visar att arbetslösheten 2025 för inrikes födda uppgick till 6,2 procent, medan den för utrikes födda var cirka 10 procentenheter högre på 16,4 procent. En viss variation kan även skönjas mellan könen, där utrikes födda kvinnor är den grupp som står längst från arbetsmarknaden med 17,1 procent som var arbetslösa under 2025.

Mot denna bakgrund blir det viktigt att förstå vilka branscher som faktiskt skapar arbetstillfällen och sänker trösklarna in på arbetsmarknaden. Dagligvaruhandeln spelar här en central roll genom att erbjuda många jobb med relativt låg inträdesbarriär och goda möjligheter att bygga erfarenhet, kompetens och framtida anställningsbarhet.

Visste du att...

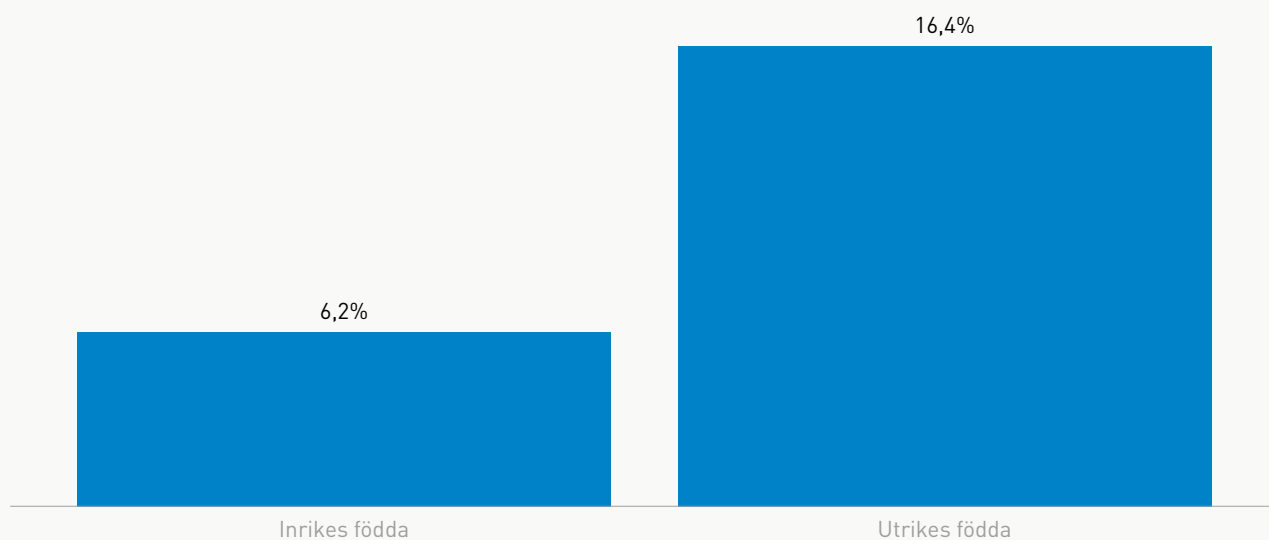
Var femte karriär börjar i handeln?³ Dagligvaruhandeln är en av de största inkörsportarna till arbetsmarknaden inom handeln – med cirka 110 000 sysselsatta varav en tredjedel är unga mellan 16 och 24 år.

³ Svensk Handel

Figur 3

Arbetslösheten är högre för utrikes födda

Procent av arbetskraften. Källa: AKU, 2025

Dagligvaruhandeln

– en bred väg in i arbetslivet

Handeln är en stor arbetsgivare och spelar en central roll för sysselsättningen i hela landet. Inom handeln har dagligvaruhandeln en särskild betydelse, med många arbetsplatser nära människors vardag och en bred rekryteringsbas som omfattar unga, studenter, utrikes födda och personer med kortare arbetslivserfarenhet.

För många innebär dagligvaruhandeln en första kontakt med arbetslivet. Genom ett arbete i dagligvaruhandeln erbjuds många sin första arbetslivserfarenhet och kan därmed utveckla viktiga färdigheter som ansvarstagande, kundkontakt och samarbete. Inom dagligvaruhandeln är ungefär en tredjedel av de cirka 110 000 anställda mellan 16 och 24 år, och en av fyra har utländsk bakgrund. Arbete i butik ger både arbetslivserfarenhet, språkträning och sociala kontakter, vilket kan stärka möjligheterna till fortsatt etablering på såväl arbetsmarknaden som i hela samhället.

Figur 4

De vanligaste yrkena i Sverige

Källa: SCB – 30 vanligaste yrkena

Placering	Yrke	Totalt*
1.	Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	128 090
2.	Grundskollärare	119 050
3.	Butikssäljare, fackhandel	116 150
4.	Mjukvaru- och systemutvecklare m.fl.	110 700
5.	Lager- och terminalpersonal	104 570
6.	Butikssäljare, dagligvaror	103 600
7.	Företagssäljare	93 820
8.	Städare	93 170
9.	Vårdbiträden	92 370
10.	Barnskötare	89 890

* Det faktiska antalet sysselsatta i branscherna är högre, eftersom statistikens avgränsning och mättidpunkt innebär att inte samtliga fångas in. Exempelvis inräknas inte sommarjobbare.

Från arbetslöshet till jobb – dagligvaruhandeln som väg in på arbetsmarknaden

För att analysera dagligvaruhandelns betydelse som instegsbransch följer vi i denna rapport personer som var arbetslösa i mars 2022 över tid. På så vis går det att se hur många som hittade arbete, hur många som hamnade inom dagligvaruhandeln, samtidigt som vi kan belysa de problem som återfinns på arbetsmarknaden. De som var arbetslösa 2022 gick vidare till arbete i över 70 olika branscher, började studera, gick i pension eller var av andra skäl inte längre arbetssökande.

Denna rapport fokuserar på dagligvaruhandeln och 19 andra särskilt relevanta branscher, däribland branscher som sysselsätter många personer och branscher som tagit emot flest personer från arbetslöshet. År 2022 var 258 211 personer arbetslösa. Fyra år senare, 2026, hade 108 568 av dessa ett arbete, medan 77 983 fortfarande saknade arbete.

Det innebär att 42 procent hade hittat ett jobb och att 30 procent fortfarande letade arbete. Resten hade antingen påbörjat studier, gått i pension eller var av andra skäl inte längre arbetssökande fyra år senare.

I **Figur 5** presenteras de som tagit arbete i de 19 branscher vi har valt att analysera närmre.

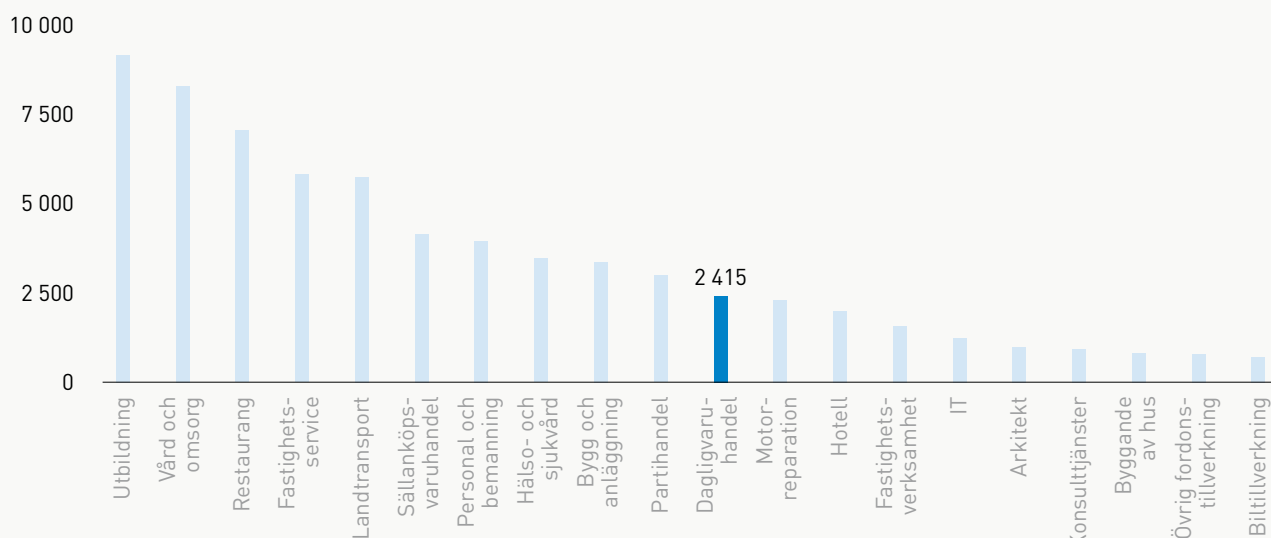
42%

Så många av de som var arbetslösa 2022 hade ett arbete 2026.

Figur 5

Dagligvaruhandeln är en av de främsta instegsbranscherna

De 20 branscher där flest av dem som var arbetslösa 2022 arbetade 2026. Källa: SCB, BAS-data

Av de personer som var arbetslösa 2022 och som hade arbete 2026 fanns 2 415 inom dagligvaruhandeln, vilket motsvarar ungefär 2,2 procent av samtliga personer som gick från arbetslöshet till arbete. De 2 415 personer som fått jobb i dagligvaruhandeln motsvarar ungefär 2,2 procent av branschens totala sysselsättning. Dagligvaruhandeln fungerar därför som en viktig instegsport till arbete för dessa personer. Samtidigt bidrar dagligvaruhandeln indirekt till ökad sysselsättning inom partihandeln, eftersom branschens varuflöden och försäljning skapar efterfrågan på grossist- och distributionsverksamhet.

Dagligvaruhandeln har särskilt stor betydelse för grupper som ofta möter större hinder på arbetsmarknaden. Som framgår av **Figur 6** var 60 procent av samtliga som fick arbete i branschen utrikes födda, vilket motsvarar 1 443 personer. Som jämförelse var motsvarande andel inom sällanköpsvaruhandeln 49 procent.

För övriga branscher, där de flesta branscher ingår, är motsvarande andel 59 procent. Det visar att dagligvaruhandeln i hög grad bidrar till att utrikes födda får in en fot på arbetsmarknaden.

Visste du att...

64 procent av anställda i dagligvarubutik är kvinnor.⁴

⁴ SCB – 30 vanligaste yrkena

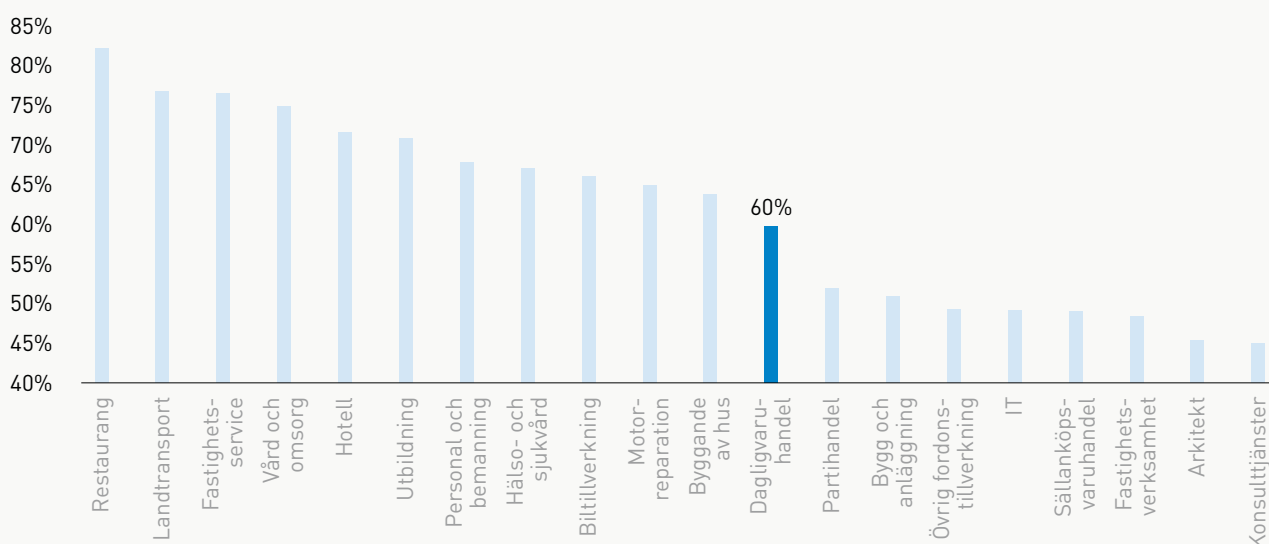
2 415

Så många av de som var arbetslösa 2022 jobbade i dagligvaruhandeln 2026.

Figur 6

Mer än hälften som fått jobb inom dagligvaruhandeln var utrikes född

Andel av de som fått jobb som var utrikes födda. Källa: SCB, BAS-data

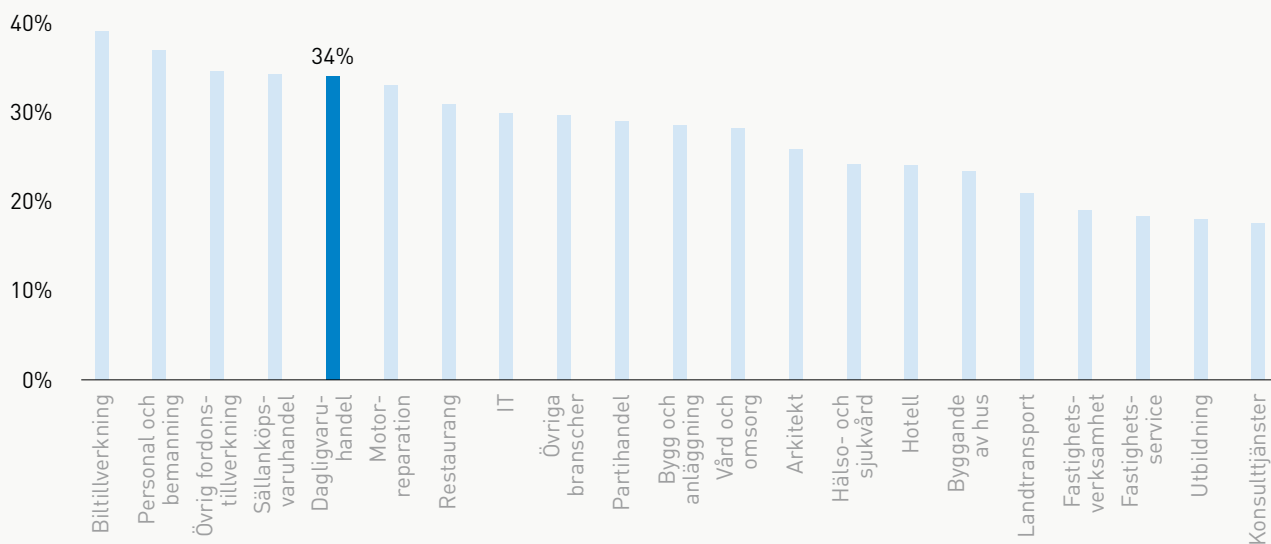
Utöver utrikes födda är även unga tydligt över-representerade bland de som gått från arbetslöshet till arbete i dagligvaruhandeln. **Figur 7** visar att 822 personer som tog arbete inom dagligvaruhandeln var mellan 20 och 29 år. Det motsvarar ungefär 34 procent av de som började arbeta i branschen. Som jämförelse var samma andel 28 procent bland samtliga personer som gick från arbetslöshet till arbete, oavsett bransch. **Figur 7** visar således att dagligvaruhandeln tillhör de främsta branscherna för unga som gick från arbetslöshet till arbete.

Figur 7

Var tredje som gick från arbetslöshet till jobb i dagligvaruhandeln är 20–29 år

Andel av de som fått jobb som var 20–29 år. Källa: SCB, BAS-data

Dagligvaruhandeln skapar jobb

Rapporten visar att dagligvaruhandeln spelar en betydande roll för sysselsättningen i Sverige. Branschen är en viktig instegsbransch för personer som går från arbetslöshet till arbete. Dess betydelse är särskilt stor för unga och utrikes födda, för vilka ett arbete i dagligvaruhandeln ofta kan utgöra ett första steg mot etablering, arbetslivserfarenhet och vidare karriärmöjligheter. Bland de arbetslösa som följts i denna rapport framträder denna roll särskilt tydligt för unga, där dagligvaruhandeln i högre grad än många andra branscher fungerar som en inkörsport till arbetslivet.

Det gör också att reformer som påverkar kostnaden för att anställa unga får särskild betydelse i just dagligvaruhandeln. Den tillfälliga sänkningen av arbetsgivaravgifterna för unga bidrar till att sänka trösklarna till ett första arbete. Om sänkningen permanentas skulle effekten bli mer långsiktig. Fler unga skulle kunna få möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden, livsmedelskedjans kostnader minskar, samtidigt som dagligvaruhandelns roll som jobbskapare och väg in i arbetslivet stärks. I en tid av hög arbetslöshet och stora etableringsutmaningar är det en roll som bör tas tillvara och stärkas. När fler får sitt första jobb i dagligvaruhandeln stärks inte bara branschen, utan också arbetsmarknaden i stort.

Visste du att...

5,8%

Den genomsnittliga branschtillväxten de senaste fem åren i löpande priser. Den estimerade volymutvecklingen de senaste fem åren är 0,4 procent.

DÖRREN TILL ARBETSLIVET

3 110

Ungefär så många butiker fanns år 2024 inom dagligvaruhandeln, varav nästan 40 procent är små butiker med en omsättning under 30 miljoner kronor.

315

Ungefär så många miljarder kronor exklusive moms säljer dagligvaruhandeln för enligt Dagligvaruindex. Av detta representerar e-handeln drygt 4 procent.

110 000

Branschen sysselsätter cirka 110 000 personer, varav en tredjedel är mellan 16 och 24 år och en fjärdedel har utländsk bakgrund.

